

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

πής τελευταίες δεκαπέντε μέρες; είτε ο 'Αρνώ ντι Τιλ στον κοντόσταυλο "Αννα ντε Μομφορανού. 'Ακούσατε να γίνεται καθόλου λόγος για μένα;

—Μά την πίστι μου, όχι! 'Αποκρίθηκε ο κοντόσταυλος. Αυτό μου φαίνεται πολύ περίεργο, γιατί άλλοτε στις αναφορές που λάβανα κάθε φορά 'ελ' την άστυνομία, δεν έβανα πλοτε άλλο παρά να διαβάσω τα κατορθώματά σου. Πότε τσακωνόσουν, τότε έβλεβες, πότε βουτούσες χαμιά γυναίκα στο δρόμο και μ' έφρανες και μένα σε δύσκολη θέση, γιατί έφρατε να έτευθαίνω και να σ' αποφυλάζω...

—Βλέπετε λοιπόν πόσο φρόνιμα κι' αθόρυβα εργαζόμαι τώρα! φώναζε μ' ένα καταχθόνιο χαμόγελο ο σπυγόνος. Καθώς θά είδατε μάλιστα, στις αναφορές της άστυνομίας κι' αντικατάστησε ο Ιπποκόμος που νέου λοχαγού της φρουράς υποκόμητος ντ' 'Εξμές, ο Μαρτέν Γκέρ.

—Πραγματικά, έκανε ο κοντόσταυλος. —Νά, ξεκαλοήθησε ο 'Αρνώ, άντικροχτές το βράδυ μιά περιπόλος τόν βρήκε σ' έλενά χάλια 'ελ' το μεθόσι σ' ένα ζαντίνα... Προχτές πάλι τόν ανακάλυψαν να παίζη με σημαδεμένα χαρτιά και χτύπησε με τ'ο' σπαθί του ένα στρατιώτη. Χτές, τ'έλος, τόν έπιασαν την ώρα που προσπαούσε να κλέψη τη γυναίκα του φάρτη μαστρο-Γκορού...

—'Αλήθεια, τα διάβασα 'ελ' αυτά! Έκανε ο κοντόσταυλος. Αύτος ο Μαρτέν Γκέρ είν' αζιος για κοίμασια!... Κι' ο άρεντης του, ο υποκόμης ντ' 'Εξμές, τόν όποιο σου άνεθεσα να επιβλέπης, σ'γονια δεν θ' αξίζη περισσότερο 'ελ' αυτόν, αφού τόν υποστηρίζει και βεβαιώνει πως ο Ιπποκόμος του είνε ο πιο καλός και ταχτικός άνθρωπος του κόσμου...

—Δέν έχει ίσως άδικο, ξεχωτάτε... Το βέβαιο πάντως είνε ότι ο Μαρτέν Γκέρ νομίζει πως έχει το διάβολο μέσα του, ενώ η αλήθεια είνε πως τόν έχω 'εγώ.

—Πώς; Τι είπες; 'Εχεις το διάβολο μέσα σου; φώναζε σταυροκοπούμενος με τρόμο ο κοντόσταυλος, ο όποιος ήταν άμαθής και δεισιδαίμων.

—Ο μαστρο-'Αρνώ τού άπάντησε μ' ένα καταχθόνιο σαρκασμό και, βλέποντας πως ο Μομφορανού είχε τρομάξει πολύ, τού είπε:

—'Ε, όχι, 'Υψηλότατε, δεν έχω τόν διάβολο μέσα μου... Για να σάς τ'ο' αποδείξω μάλιστα και να καθησυχάσετε, σάς παρακαλώ να μου δώσετε πενήντα πιστόλες... 'Αν είχα τόν διάβολο μέσα μου, δεν θά κατέφραγα σε σάς για λεφτά, άλλ' σ' αυτόν...

—'Εχεις δίκιο, είπε ο κοντόσταυλος. Νά η πενήντα πιστόλες...

—... Τις όποιες κέρδισα ελαχίσως, ξεχωτάτε, αποκτώντας την έμπιστοσύνη του υποκόμητος ντ' 'Εξμές... Γιατί, μολονότι δεν είμαι ο διάβολος, έν τούτοις είμαι λίγο μάγος... Δέν έχω παρά να φροέσω ένα γαλάζιο κοστούμι και κίτρινες μπότες για να κάνω τόν υποκόμητα ντ' 'Εξμές να μου μιλάει σαν σε παλιό κι' έμπιστο φίλο του...

—Χι! Έκανε ο κοντόσταυλος. 'Ολ' αυτά με κάνουν να μιφιστώμαι για λογαριασμό σου την κορμάλα...

—Δέν έχεις άδικο... 'Ο μαστρο-Νοστράδαμος άλλωστε μου είπε μιά μέρα, χωρίς να τόν ρωτήσω, βλέποντας μονάχα τη φυσιογνωμία μου, ότι θα πεθάνω μεταξύ οδοναού και γής. 'Από τότε λοιπόν εργαζότορα κι' 'εγώ στη Μοίρα μου κι' αφιέρωσα όλη μου τη ζωή στην έξυπνότητα τόν συμφερόντων σας, 'Υψηλότατε... Είνε ανεκτίμητο πράγμα να έχη κανείς στην ύπηρεσία του έναν άνθρωπο σαν και μένα. 'Ενας άνθρωπος που ξέρει πως θά πεθάνη στην κορμάλα, δεν φοβάται τίποτε, ούτε την ίδια την κορμάλα... 'Ετσι κι' 'εγώ, χωρίς κανένα φόβο, παίζω το ρόλο του Ιπποκόμου του υποκόμητος ντ' 'Εξμές... Μου μοιάζει καταληκτικά κι' όποιος μάζ δει μαζί, δεν μπορεί να μάζ ξεχωρίση... 'Ετσι μάνω θάματα... Για να σάς τ'ο' αποδείξω, σάς ρωτάω: Έφρατε τι είνε ο υποκόμης; —Διάβολε! έκανε ο κοντόσταυλος. 'Ενας φανατικός διαδός τού

Γκέρ.

—Αυτό δεν είνε τίποτε... 'Ε, λοιπόν, 'εγώ σάς πληροφοροώ πως είνε ο άνθρωπος που αγαπάτε πρελλά ή κυρία δούκισσα 'Αρτεμης ντε Κάστρο.

—Τι μου λές αυτού, κατεργάρι; φώναζε ο κοντόσταυλος. Ποιά τ'ομαθες;...

—Σάς είπα πως είμαι ο πιο έμπιστος άνθρωπος τού υποκόμητος, άπάντησε ο 'Αρνώ. 'Εγώ πηγαίνω τα ραβασάκια του κι' 'εγώ παίρνω τις άπαντήσεις τους. 'Ο υποκόμης και η πριγκίπισσα 'Αρτεμης ως περισσότερες φορές βλέπονται τρεις φορές τη βδομάδα στα διαμερίσματα της βασιλίσσης κι' άλληγογραφούν κάθε μέρα... 'Οστόσο — με πιστεύετε, άν θέλετε — ο ξρωτάς τους είνε άγνός... 'Αγαπιούνται σαν τα Χερουβείμ κι' είνε έρωτευμένοι, καθώς φαίνεται, από τόν καρδ που ήταν παιδιά. 'Ανοιγό κάθε τόσο τα φράγματα τού και, διαβάστέ τις τα, συγινούμαι μέχρι διακρόνον... 'Η κυρία 'Αρτεμης μάλιστα ζήλευε — κοιάν νομίζετε;... Τη βασιλίσσα! Μά έχει άδικο ή φρωγούλα... Μπορεί βέβαια να κάνει πά γλυκά μάτια ή βασιλίσσα στον υποκόμητα ντ' 'Εξμές, μά...

—'Αρνώ, τόν διέκοψε ο κοντόσταυλος, είσαι ένας συκοφάντης!...

—Καθόλου... καθόλου!... άπάντησε ο σπυγόνος. Τι έλεγα λοιπόν; 'Α, ότι η βασιλίσσα γλυκοκυντάζει τόν όφρατο μας υποκόμητα... Αύτός δ'μους την άποφραίνει...

Μά 'Εξαφρα ο 'Αρνώ στάθηκε και είπε:

—'Ω! κάποιος έρχεται προς τα εδώ! Είνε μιά γυναίκα!... Χαίρετε, ξεχωτάτε...

—Μά ποιός είνε; ρώτησε ο κοντόσταυλος, τού όποιου η όρασις είχε ελαττωθεί.

—'Η δούκισσα 'Αρτεμης ντε Κάστρο, η όποια πηγαίνει χωρίς άλλο στον βασιλέα... Πρέπει να μη με ιδη κοντά σας, ξεχωτάτε, γιατί δεν με ξέρει με το κοστούμι μου αυτό... Πλησιάζει... Φεύγω...

Και πραγματικά άπομυροήθηκε από την αντίθετη διεύθινσα.

'Ο κοντόσταυλος έμεινε δισταχτικός μιά στιγμή. 'Επειτα, θέλοντας να βεβαιωθεί μόνος τόν άν όσα τού είχε πει ο 'Αρνώ ήταν αληθινά, πλησίασε άποφραστικά τη δούκισσα ντε Κάστρο, τη στιγμή που περνούσε κοντά του. Τη χαιρέτησε και τη ρώτησε:

—Πηγαίνετε στα διαμερίσματα τού βασιλέως, 'Υψηλότατη;

—Μάλιστα, κύριε κοντόσταυλε...

—Φοβάμαι πολύ, έκανε παρανοητικά ο Μομφορανού, ότι θά πηγαίνε να τού μιλήσετε πάλι εναντίον τού φρωγού μου παιδιού Φραγκίσκου...

Μά γιατί όλο αυτό το μίσος εναντίον του;

—'Αλλοίμονο, κύριε κοντόσταυλε, δεν μισώ κανένα...

—Τότε πρέπει ν' αγαπάτε κάποιον, έλεσε ο κοντόσταυλος μ' ένα τόνο έφραση...

—Φοβάμαι πολύ, έκανε παρανοητικά ο Μομφορανού, ότι θά πηγαίνε να τού μιλήσετε πάλι εναντίον τού φρωγού μου παιδιού Φραγκίσκου...

Μά γιατί όλο αυτό το μίσος εναντίον του;

—'Αλλοίμονο, κύριε κοντόσταυλε, δεν μισώ κανένα...

—Τότε πρέπει ν' αγαπάτε κάποιον, έλεσε ο κοντόσταυλος μ' ένα τόνο έφραση...

—Φοβάμαι πολύ, έκανε παρανοητικά ο Μομφορανού, ότι θά πηγαίνε να τού μιλήσετε πάλι εναντίον τού φρωγού μου παιδιού Φραγκίσκου...

Μά γιατί όλο αυτό το μίσος εναντίον του;

—'Αλλοίμονο, κύριε κοντόσταυλε, δεν μισώ κανένα...

—Τότε κι' 'εγώ πηγαίνω να δω τη μητέρα σας...

—'Οπως σάς άρέσει, κύριε...

Χαιρετήθηκαν κι' ακολουθήσαν αντίθετη διεύθινσα καθένας τους. Και, πραγματικά, έπειτ' από μερικώς στιγμές, η 'Αρτεμης έμεινε στα

'Ο κοντόσταυλος "Αννας Μομφορανού. (Παλαιά χαλκογραφία)

διαμερίσματα του βασιλέως και ό κοντόσταυλος στά διαμερίσματα της Αρτεμίδος ντε Πουατιέ.

XII

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

— "Ελα δώ, μαστρο-Μαρτέν, έλεγε την ίδια μέρα και την ίδια ώρα περίπου ό Γαβριήλ στον ίπποκόμο του Μαρτέν Γκάρ, Είμαι άναγκασμένος να πάω να επιθεωρήσω τις φρουρές και δεν θα γυρίσω στο σπίτι πριν από δύο ώρες. Έσύ, Μαρτέν, έπείτ' από μία ώρα, θα πάς να σταθής στο συνηθισμένο μέρος και θα περιμένεις εκεί μία έπιστολή, μία σπουδαία έπιστολή, που θα σου παραδώσει όπως πάντα ό 'Υάκινθος. Μη χάσεις τότε στιγμή και τρέξε να μου τη φέρεις... Κατάλαβε;

— Κατάλαβα, έξοχώτατε, μά έχω να σας ζητήσω μία χάρη...
— Μίλα...
— Έξοχώτατε, σας έξορκίζω, δώστε μου ένα σωματοφύλακα να με συνοδεύει!...

— Θέλεις να σε συνοδεύει ένας σωματοφύλακας;... Τι καινούργια τρέλλα είνε αυτή;

— Φοβάμαι, απάντησε ό Μαρτέν μ' άξιοθρήνητο ύφος. Καθώς φαίνεται, έξοχώτατε, την περασμένη νύχτα τάκανα θάλασσα... Έγώ που ήμουν φημισμένος στον τόπο μου για την καλωσύνη μου και την τιμιότητά μου, έβγαλα εδώ μέσα, στις τελευταίες δεκαπέντε μέρες, όνομα πώς είμαι μετρετής, παχίτης, κανγατζής... Και σαν να μην έφταναν δ' αυτά, μου λένε τώρα πώς άπολειράθηκα την περασμένη νύχτα να κλέψω μία παντρεμένη γυναίκα. Πιστεύετε σεις, έξοχώτατε, πώς είμαι ικανός να κάνω μία τέτοια άτιμία;... Και όμως με έπιασαν, καθώς φαίνεται, έπ' ατοφόρω και άν δεν έπεριβαίνατε σεις, θα βρισκόμουν άκόμα στη φυλακή!...

— Άλήθεια, Μαρτέν, ρώτησε ό Γαβριήλ, την έκανεσ αυτή την τρέλλα ή ό νεφευτήρες;...

— Τι λέτε, 'Υψηλότατε... Να ή αναφορά της άστυνομίας... "Όταν τη διαβάσω, κοκκινίζω ως τ' αυτιά από τη ντροπή μου... Τι να σας πώ;... Έγώ δεν θυμάμαι τίποτε... τίποτε... Φαίνεται λοιπόν πώς ό διάβολος παίρνει τη μορφή μου και διασκεδάει κάνοντας τη νύχτα διάφορες τερατώδεις... Έκτός πειά άν έχω έγώ ό ίδιος τον διάβολο μέσα μου και δεν θυμάμαι την ήμερα τί κάνω τη νύχτα...

— "Όχι, φτοχέ μου Μαρτέν, είτε γελώντας ό Γαβριήλ. Φαίνεται μόνο πώς παραμένεις τις τελευταίες ήμέρες και όταν ξεμειθάς, ξεχνάς τι έκανεσ μεθυμένος...

— Μά έγώ μονάχα νερό πίνω, έξοχώτατε... Έκπός άν τό νερό του Σικουάνα χτυπάει στο κεφάλι...

— Άστα τώρα αυτά, τον διέκοψε ό Γαβριήλ. Πρέπει πειά να φύγω... Σε μία ώρα θα φύγεις και σύ... Μην ξεχνάς τις δόηγες μου... Και γάτι άλλο άκόμα... Ξέρεις ότι περιμένο από ώρα σε ώρα από τη Νορμανδία την Άλούζα, την παραμόνα μου... "Ε, λοιπόν, άν έρθει κατά τη διάσκεψη της άποσιαις μου, να της δώσεις τό δοκάτιο που βρισκόται δίπλα στο δικό μου και να τη δεχτής με κάθε τιμή. Σύμφωνος;

— Σύμφωνος, απάντησε ό Μαρτέν άναστενάζοντας.
— Τότε ό Γαβριήλ έφυγε...

***

Ξαναγύρισε στο σπίτι του έπειτ' από δύο ώρες, όπως είχε πει στον ίπποκόμο του, άρρηγίμενος και σκεπτικός. Δεν είδε μπαινόντας παρά τόν Μαρτέν, ό οποίος έτρεξε άμέσως προς αυτόν και του έδωσε μία έπιστολή, την οποία ό Γαβριήλ άνοιξε με τη μεγαλύτερη άνυπομονή.

Ίδου τί έγραφε:
«Άς δοξάσουμε τό Θεό, Γαβριήλ. Ό βασιλεύς υπεχώρησε και θα γίνουμε εύτυχημένοι. Θά έμισθες χωρίς άλλο, ότι ή Άγγλία έζήρυξε τον πόλεμο κατά της χώρας μας. Τό γεγονός αυτό που είνε ίσως άποκλειστικό για τη Γαλλία, είνεοι έξαφρετικά τόν έξοτά μας, γιατί μεγαλώνει τη δύναμη του νεαρού διοικός ντε Γκνζ και λιγοστεύει του γέρου Μονφωρανσύ.

Ό βασιλεύς έν τούτοις έδίστασε πολύ. Μά τόν ίκέτευσα, Γαβριήλ, του είπα πώς σε ξαναβρήκα, πώς είσαι εύγενής και γενναίος και του είπα τ' όνομά σου. Ό βασιλεύς, χωρίς να μου υποσχεθί τίποτε, μου έβτε πώς θα σκεφτόταν, πώς άρνού τό συμφέρον του κράτους θα γινόταν λιγότερο επιταχτικό, θα του ήταν σκληρό να καταστρέψει την εύτυχία μου κ' ότι θα δώσει στο Φραγκίσκο Μονφωρανσύ αντάλλαγμα στα πού θα τόν άποξημιώσουν για τη στέρησή μου. Δεν μου υποσέθηρε βέβαια τίποτε, μά θα τά κάνη όλα όσα μου είπτε.

(Άκολουθή)

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΣΤΙ ΔΙΚΗΣ ΟΦΘΑΛΜΟΣ...

(Πώς άνακαλύφθηκε ένα άπάνθρωπο καιούργημα)

Ποιός θα τό πίστευε, ότι τό ηθελσκόπο χρησιμοποιε κάποτε, όμι για έξερενήρησι τόν οφθαλμόν σοματίων, αλλά για την άνακάλυψη ένός... έγγλήματος; "Άς διαβάσω όμως οι άναγνώστες μας τό παραζάτω ιστορικό γεγονός και θα συμφωνήσουν μαζί μας.

Ό βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΓ', συνήθιζε να κάθεται συχνά στα παρόθρια τόν άνακτόρον του και να κοιτάζή από κει την άτέραντη πρωτεύουσά του με τό καινούργιο του ηθελσκόπο, όργανο πρωτοφανές για την εποχή του και πανάκριβο.

Μία μέρα, ό βασιλεύς κάτταξε με τό ηθελσκόπο του ένα μακρινό σημείο του Σικουάνα, έπει ό ποταμός κάνει μία άπότομη στροφή και περιθρέχει τά χείματα του δάσους Σατού.

Έξαφνα διέκρινε δύο κολιμητάς, οι οποίοι κατεγίνοντο να μάθουνε κολιμίτα σ' έναν τρίτο νεότερό τους και μάλιστα στο μέρος όπου τό ρεύμα, λόγω της στροφής, ήταν πολύ όρημητό.

Φαίνεται όμως, ότι ό νέος αυτός κατόλαβε τόν κίνδυνο που διέτρεχε και σε μία στιγμή έξφυγε άπ' τά χείρια τόν συντροφόν του και ξαναγύρισε τρέχοντας στην όχθη με τό σκοπό να φορέση τά ρούχα του.

Οι σύντροφοί του όμως τόν έπρόφτασαν, τόν άρπάζαν με τά δυνατά τους χείρια, τόν έφεραν στη μέση του ποταμού και τόν έπνιξαν, κάτω από τά βέληματα του μονάχου που τους παρακολούθησε κατόπληκτος με τό ηθελσκόπο του!...

Οι δόρσται, άφού διέπραξαν τό έγγλήματό τους, κάτταξαν γρήγο τους προσεχτικά και βέβαιος, ότι δεν τους είχε ιδεί κανένας, βγήκαν στην όχθη, φόρεσαν τά ρούχα τους και διενθνήθησαν προς τό μέρος τόν άνακτόρον.

Ό βασιλεύς, ό οποίος είχε ιδεί ποιά κατεβήναι πήραν, παρέλαβε μερικούς λογχοφόρους μαζί του και έτρεξε να τους προφτάσει.

— Καλήμέρα σας, κύριοι! τους είπτε μόλις τους συνάντησε, Σας είχα δει να πηγαίνετε στο κολιμίτα τρεις μαζί. Τι άπόγινε ό σύντροφός σας;

Η άπότομη αυτή ερώτηση, καθώς και τό ύφος γενικά του βασιλέως, έταράξε τους ένόχους. Άπέσπε όμως ξαναβρήκαν την ημερωμαία τους και τόν απάντησαν, ότι ό σύντροφός του ήθελε να έξασκηθί στο κολιμίτα και βρισκόταν άκόμα στο μέρος που πήραν προηγουμένως τό μπάνιο τους.

Μετά την απάντησή τους αυτή, οι λογχοφόροι τους έπιασαν άμέσως κατά διαταγήν του βασιλέως και τους έδήγησαν στη φυλακή τόν άνακτόρον, όπου και τους εφελιάσαν τον καθένα χωριστά.

Ό βασιλεύς, γενναίος δίκαη άγανάκτηρη, προσκάλεσε τότε τόν Μεγάλο Άνακτορική, όπως λεγόταν ό άρχιεπισκόπος

του Παρισιού, και άφού του έξέθεσε την ύπόθεση, ζήτησε άπ' αυτόν την άμεση τιμωρία τόν δολοφόρον.

Ό Μεγάλος Άνακτορικής όμως, άνθρωπος πολύ εύσυνείδητος, παρακάλεσε τόν μονάχη να μην έπιμνησθή στην άπαίτησή του, αλλά να λάβη άπ' όθμη του, ότι από τόση άπόσταση και διά μέσον ένός ηθελσκόπου, μπορούσε να είχε άπαίτηθί και να μην είχε ιδεί καλά.

— "Όχι, κύριε, έπέμεινε ό βασιλεύς. Είδα πολύ καλά τί συνέβη, Έπιασαν τόν νέο και τόν έπνιξαν.

— Άλλά, Μεγαλειότατε, έπέμεινε ό άνακτορικής, σύμφωνα με τούς νόμους του κράτους μας άπατοίνονται δύο μάφτιρες για να βεβαιώσουν μία πράξη και στην περίπτωση αυτή, παρ' όλη την παντοδικαμία σας, δεν έχετε να παρωσιάζετε και δεύτερο μάφτιρα που να είδε με τά μάτια του τό έγγλήμα.

— Κύριε, του παρατήρησε τότε ό Λουδοβίκος, θέλοντας να υπααχθί τόν διπλό του τίτλο, σας έπρότειο να άναφέρτε στην άπόφασί σας δύο μάφτιρες που συμφωνούν άπολύτως στην κατάθεσή τους, τόν βασιλεύα της Γαλλίας και τόν βασιλεύα της Ναβάρρας...

Επειδή όμως ό Μεγάλος Άνακτορικής έπέμεινε στην άποψη του από φόβο μήπως πάρη στο λαμό του δύο άδούους, ό Λουδοβίκος, χρησιμοποιώντας τό δικαίωμα που είχε, κάλεσε τούς αδελφούς του και καταδάκασε μόνος του τούς δύο δολοφόρους.

Καθώς άποδείχτηκε δε εύθύς κατόπιν, ό πνευγής ήταν έτεροθαλής αδελφός τόν δύο καιούργων, οι οποίοι τόν μισούσαν και ήθελαν να τόν ξεκαμούν, αλλά έφαγαν στο τέλος τό κεφάλι τους. «Έστι δίεξή όφθαλμός, ός τά πάνθ' όράς, καθώς λέει και τό αρχαίο ρητό.

Ό Λουδοβίκος 13ος.
(Ίδτε παραγνή σελήν)